

BREDASCHÉ

COURANT.

Donderdag

22 April.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den April.

In de zitting van de kamer der afgevaardigden van den 17den, heeft eene ernstige woordenwisseling plaats gehad bij de beraadslagingen over een verzoekschrift door zekeren heer *Lhulier* ingezonden, waarbij verzoekt werd: 1°. dat de beeldtenis van den Keizer *Napoleon* wederom op het ordes-teeken van het legioen van eer zoude geplaatst worden; 2°. dat men aan de stad *Bourbon-Vendée* op nieuw den naam van *Napoleon* zou geven, en 3°. dat de wet waarbij aan de familie *Bonaparte* het verblijf in Frankrijk ontzegd wordt, zou worden ingetrokken. De commissie van rapporteurs had in een wel gemotiveerd verslag het weinig belangrijke van dit verzoek aangetoond, en voorgesteld om tot de orde van den dag over te gaan. De kamer heeft na lange beraadslagingen zich met het voorstel der commissie, wat het laatste gedeelte van het verzoek betrof, vereenigd, daar zij daaromtrent geene verantwoordelijkheid op zich laden kon, maar beslist dat de twee eerste aanvragen naar den voorzitter van den ministerraad zouden verzonden worden.

— Wij hebben reeds aangemerkt, dat de concept-wet omtrent het middelbaar onderwijs, welke de minister *Salvandy* heeft ingebracht, aan weinigen scheen te voldoen. Heden behelst het blad *l'Univers* eene lange circulaire, uitgevaardigd door het comité ter verdediging der godsdienst-vrijheid en ondertekend door den Graaf de *Montalambert*, in welk stuk de concept-wet allerbewijst aangetast wordt. Na opgeteld te hebben al wat daarin, naar de Fransche katholieken beweren, met de vrijheid van onderwijs strijdig is, spoort dit schrijven al de burgers aan, om met nieuwe petitiën tegen het concept op te komen en eene volkomene en opregte vrijheid van onderwijs te verlangen.

— Uit den staat van ontvangsten der belastingen en indirecte inkomsten over het eerste kwartaal van 1847, blijkt dat in het geheel is ontvangen 194,274,000 francs, hetwelk 9,435,000 francs meer dan in 1846, maar 4,155,000 francs minder dan in 1846 is.

— Men wil weten, dat koningin *Christina* zich op nieuw in gezegende omstandigheden bevindt; dit zou het zesde kind zijn bij haar tweeden man, den hertog van *Rianzarès*.

— De generaal *de la Concha* is alhier aangekomen, en heeft zich dadelijk bij Koningin *Christina* laten aanmelden. Naar men verneemt, moet H. M., bij dit onderhoud, overtuigd zijn geworden van de onmogelijkheid, om, bij den tegenwoordigen stand van zaken, eene reis naar Spanje te ondernemen. H. M. zou naar Napels vertrekken. Vervolgens heeft de generaal zich naar den minister *Guizot* begeven, en een langdurig onderhoud met dien staatsman gehad.

— Voor eenige dagen waren er geruchten in omloop, wegens beleedigingen der koningin van Spanje aangedaan; men twijfelde aan de waarheid daarvan, doch nu melden de berigten uit Madrid, van den 13den April, dat er wel degelijk eene onaangename ontmoeting voor H. M. heeft plaats gehad. Op den namiddag van Zondag, den 10den, toen H. M. met hare schoonzuster, de infantin *Joséphina*, naar het Prado reed in een rijtuig, dat H. M. zelve bestuurde, werd dat rijtuig door een onverlaat aangehouden, onder het geroep van: *Leve de vrijheid!* De koningin moet hem geantwoord hebben: „Ja, de vrijheid! maar laat mij de vrijheid om voort te rijden!” Later, toen de koningin terugkeerde, hadden zich eenige zamenscholingen gevormd en hoorde men gevaarlijke kreten aanheffen, als: *dood aan de gematigden; dood aan den koning, leve de nationale garde!* In eene der straten koh het rijtuig van de koningin niet verder, zoo digt opeengehoopt was het volk; de burgerwacht moest tusschen beide

komen, om voor de koningin eenen doortogt te banen; in dat oogenblik werd uit de menigte een vuurwapen losgebrand, waardoor een politiebeambte gekwetst is.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den April.

De eerste zitting van den Pruisischen Landdag is den 12den dezer door den maarschalk vorst *Solms-Hohen-Solms-Lich* met eene korte aanspraak geopend, waarna de secretarissen der drie standen zijn benoemd. De graaf *von Schwerin* deed het voorstel om aan den koning een dankadres aan te bieden, dat met eene groote meerderheid werd goedgekeurd en waartoe eene commissie werd benoemd. Na eene korte woordenwisseling werd besloten dat de vergadering zou gebruik maken van de haar bij het reglement toegestane vrijheid tot openbaarmaking van het verslag harer handelingen. De koninklijke commissaris deelde daarop de volgende koninklijke boodschap mede, welke werd voorgelezen en aan de afdeelingen tot voorloopig onderzoek gezonden.

WIJ FREDERIK WILHELM, enz.

Bieden onzen tot den eersten vereenigten landdag bijeengekomen getrouwen stenden onzen genadigen groet en doen hierbij toekomen:

1°. een voorstel nopens wets-ontwerpen betreffende de opheffing der belastingen op het gemaal en geslagt, en de invoering eener belasting op de inkomsten, en de vermindering der klassen-belasting.

2°. Onze Koninklijke boodschap betreffende het aangaan eener leening voor den aanleg van den grooten Oost-Pruissischen spoorweg, waarvan de renten en aflossing betaald zullen worden uit het fonds der spoorwegen;

3°. onze Koninklijke boodschap tot overneming van den waarborg door den Staat voor de rentebanken, op te rigten tot aflossing van de op grondeigendommen rustende lasten;

4°. onze Koninklijke boodschap betreffende de oprigting van provinciale hulpkassen in de gezamenlijke provincien van ons rijk, en de rentelooze verstrekking van het daartoe noodige fonds uit staatskassen.

Hierbij zenden wij tevens:

5°. Volgens de bepaling van § 11 der wet van 3 Februarij jk. onzen getrouwen stenden tot narigt, de begrooting over het jaar 1847, benevens een overzicht over de finantiële administratiën. Dit laatste hebben wij uit eigen beweging over het gansche tijdvak onzer regering zoo uitvoerig mogelijk doen maken, opdat onze getrouwen stenden daardoor de overtuiging zouden bekomen, dat het aan onze pogingen, in het belang van de welvaart en bloei van het land aangewend, gelukt is, niettegenstaande aanmerkelijke ondersteuning in de laatste jaren aan vele provincien wegens buitengewone rampen verleend, nog grootere sommen dan in vroegere tijden te besteden voor het daarstellen van communicatie-middelen en landverbeteringen van allerlei soort, en evenwel de finantien niet alleen in een voldoende staat te behouden, maar ook het in de staatskas weggelegde reserve-kapitaal aanzienlijk te vermeerderen, gelijk uit de hierbij gevoegde memorie van onzen minister van finantien zal kunnen worden opgemaakt.

Wij hebben den duur van den landdag op acht weken bepaald en blijven onzen getrouwen stenden gunstig toegenegen.

Blijkens de aan den vereenigten landdag medegedeelde staatsbegrooting voor 1847, zijn de inkomsten geraamd op 64,033,697 rijksdaalders, en de uitgaven insgelijks op 64,033,697 rijksdaalders, waarvan evenwel slechts ruim 59 millioen tot de gewone uitgaven behooren, en het overige voor buitengewone gevallen bestemd is. Het bedrag der inkomsten wordt daarbij op 2,649,248 meer begroot dan in 1844.

In den namiddag van den 12den zijn de leden van den vereenigden landdag in het koninklijk paleis, provinciesgewijze door de landdagsmaarschalcken aan den Koning voorgesteld geworden, welke bij deze gelegenheid tot de afgevaardigden van elk gewest afzonderlijk hartelijke toespraken gerigt heeft. Dien zelfden dag waren de gezamenlijke leden aan de koninklijke tafel genoodigd.

De beraadslagingen in den landdag over het adres van antwoord, zijn den 16den begonnen. Het regeringsblad geeft deswege nog geenerlei bericht. (Over België wordt de aanvang van die beraadslagingen en het ontwerp van adres medegedeeld). Dit zou aldus luiden:

„Zeer Genadige Heer en Koning.

„Uwe Majesteit heeft, sedert Hoogstdeszelfs troonsbeklimming, niet opgehouden, aan de staatkundige ontwikkeling des volks te arbeiden; het land is van erkentelijkheid voor die weldaden vervuld en het volk geeft zich met belangstelling aan de algemeene zaken over. Wij zijn een nieuw tijdvak ingetreden. Naardien Uwe Majesteit het nut van eene aan het geheele volk gemeene vertegenwoordiging heeft beseft, heeft Hoogstdezelve die in eene algemeene vergadering van de onderscheidene gewestelijke Stenden vereenigd.

„Door dit uit eigen beweging en Koninklijk genomen besluit, heeft Uwe Majesteit eenen grooten stap gedaan; wij voldoen van onze zijde dan ook aan een' heiligen plicht, als wij voor de voeten des Troons de hulde brengen der dankbaarheid van een getrouw volk, benevens de uitdrukking van onwankelbare gehechtheid aan uwen Koninklijken persoon en Uw geslacht. Het vaderland vindt de grondslagen tot zijne grootheid en bloei in de verhevenheid van geest zijner Vorsten en in de kracht van 'tgevoelen voor de algemeene zaak.

„Het patent van den 3 Februarij heeft de bedoelingen van Uwe Majesteit in nog meer helder daglicht geplaatst; het strekt op nieuw ten bewijze, dat gij ons staatsgebouw wilt doen rusten op de wetten, door nu wijlen den Koning gegeven, en welke het volk als de belooning voor zijne dapperheid in den oorlogstijd aanmerkt.

„Uwe Majesteit heeft in de wet van den 5 Junij 1823 een voorbehoud gevonden, dat Hoogstdezelve thans tot verwezenlijking heeft gebragt, door aan de vergadering, welke bij die wet eerst eene algemeene Statenvergadering werd genoemd, de hoedanigheid van vereenigden Landdag toe te kennen.

„Naar laid der wet van den 17 Januarij 1820, moet het bestuur over de staatschuld, jaarlijks, aan de vergadering van de Stenden des Rijks eene rekening doen, waaruit voor deze de noodzakelijkheid voortvloeit, dat zij jaarlijks (periodiek) worden te zamengeroepen.

„De leeningen worden, bij die wet, aan dezelfde waarborg onderworpen. De leeningen, die het geheele vermogen van den Staat verbinden, hetzij om den vrede of de welvaart des Koninkrijks te verzekeren, moeten dus aan de goedkeuring der Stendenvergadering worden onderworpen. Die goedkeuring, nu, vordert de algeheele kennis van den geldelijken toestand des lands; en dienvolgens behoort het regt van onderzoek, ingeval het eene beschikking betreft over de domeinen, die niet in de bepalingen der wet van den 17 Januarij 1820 zijn vervat, noodwendig tot de bevoegdheid der Stendenvergadering.

„Bij eene wet van den 5 Junij 1823 is bepaald, dat, bij ontstentenis der Stendenvergaderingen, de vereenigingen van de gewestelijke Stenden de wetten, die algemeene zaken betreffen, moeten onderzoeken.

„De wet van 1823 is door de instelling van den algemeenen Landdag der Stenden vernietigd; en het onderzoek van deze laatste wordt dus vereischt voor de wetten van algemeen belang voor die wijzigingen in de belastingen brengen, of die de regten van personen veranderen.

„Als getrouwe onderdanen van onzen Koning, eerbiedigen wij Zijn woord, al zij het gestreng; wij eerbiedigen, zonder onderzoek, Zijne rede. In overeenstemming met Zijne woorden, nemen wij niet aan, dat de regten van onzen algemeenen Landdag, op goeden grond, door andere vergaderingen zouden kunnen buitgevoerd worden.

„Op het oogenblik, dat wij onze beraadslagingen zullen aanvangen, achten wij het van onzen plicht, deze eerbiedige aanmerkingen, die tot behoud van de regten des algemeenen Landdags strekken, tot U te rigten. Uwe Majesteit heeft ons tot Hoogstdenzelven geroepen, om Hoogstdeszelfs magt op den grondslag der Stenden te steunen; Uwe Majesteit heeft gezegd: dat er waarheid onder ons heersche! Op die grondvesten zal ons Vaderland in de toekomst groeijen en bloeijen. Uwe Koninklijke magt zal onwankelbaar in 's volks gemoed geworteld zijn, en Uw volk zal zich, trots de

gevaaren van dit tijdsgewricht, ontwikkelen. Het zal zijne regering er voor zegenen, die hetzelfde staatkundige regten zal hebben gegeven; het zal zich gehouwen en getrouw rond zijnen Koning blijven scharen, en de grootste bestemming vervullen, die God aan het Duitsche Vaderland heeft aangewezen.

Dit ontwerp van antwoord, hetwelk men als de uitdrukking van de gematigde tegenpartij mag beschouwen, is genoegzaam eenstemmig bij de commissie die het moest beramen, doorgegaan.

De Koninklijke commissaris, de heer von Bodelschwingh, heeft in de zitting van den 16 dat ontwerp bestreden. De heer Beckerath heeft daarop geantwoord, en nog verscheidene andere sprekers hebben zich doen hooren.

Eindelijk heeft de graaf von Arnim een amendement voorgeslagen, dat de zinsneden over de wetten van 1823 en 1820 zou veranderen en dat de aansprake, die de vergadering op ruimere regten en vrijheden maakt, merkelyk zou inkorten.

Al de kracht der beraadslaging zal zich op dit amendement, als de voorname vraag in deze gewichtige oogenblikken, bepalen.

— Dezer dagen hebben de Katholijke kantons Lucern, Uri, Schweiz, Unterwalden boven en beneden het woud, Zug, Freiburg en Walliserland, een schrijven aan het Vororth en de gezamenlijke kantons gerigt, waarbij zij met vernieuwden nadruk op de herstelling der Argausche kloosters aandringen.

— Volgens den Oostenrijkschen Beobachter luiden de berichten uit Konstantinopel niet gunstig:

„Het geschil tusschen Griekenland en de Porte, dus meldt dat blad in zijn nummer van 12 April, is nog altijd niet geheel bijgelegd en overeenkomstig hare vroegere verklaring heeft de Porte hare diplomatieke betrekkingen met den Griekschen gezant te Konstantinopel, den heer Ergyropulos, den 31sten Maart afgebroken, zonder hem evenwel zijne passen te zenden.”

N E D E R L A N D E N .

BREDA, den 21sten April.

Vrijdag avond is H. K. H. Mevrouw de Erfgrootertogin van Saksen-Weimar-Eisenach te 's Hage aangekomen.

Zondag morgen is de godsdienstoefening in de Kloosterkerk te 's Hage, onder het gehoor van den WelEerw. Heer Ds. Dermout, bijgewoond door HH. MM. den Koning en de Koningin, en de overige leden der koninklijke familie te 's Hage aanwezig.

Maandag avond heeft de Koning en de Koningin en de verdere leden der koninklijke familie de voorstelling in den franschen schouwburg bijgewoond, Z. M. werd door de talrijke verzamelde schaar bij het binnenkomen met algemeen gejuich begroet.

— Naar men meldt zou Z. M. voornemens zijn in de eerste dagen van Mei zich naar Amsterdam te begeven.

— Men verneemt dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal, tegen Maandag den 26sten, ter vergadering bijeengeroepen is.

— De Staats-Courant behelst een besluit van den 9den dezer, betreffende de tijdelijke instandhouding in het hertogdom Luxemburg van de daarbij bedoelde wetten en verordeningen.

— Van wege den Minister van Binnenlandsche Zaken is aan de kamer van koophandel en fabrieken enz. te Amsterdam, de mededeeling geschied, dat, volgens informatie van het departement van kolonien, de wissels, welke de gouverneur-generaal van Neêrlandsch Indie in 1847 trekken zal, niet zullen dalen beneden den koers van 95 pCt.

— De Hooge Raad, kamer van strafzaken, heeft gisteren uitspraak gedaan in de zaak van L. Profs Hoogenhijk en C. P. E. van der Min, die door het hof van Zuid-Holland, bij arrest van den 18 Januarij jl., schuldig verklaard zijn, de eerste aan valsheid in eene openbare en authentieke acte, en de tweede aan medeplichtigheid aan die misdaad. De Raad heeft het arrest van inhechtenisneming, en het daarop gevolgd definitief arrest, vernietigd; de dadelijke in vrijheidstelling van beide requiranten bevolen, ten ware zij om andere redenen behoorden in hechtenis te blijven en eene nieuwe instructie der zaak gelast voor het hof in Gelderland. (Ingevolge dit arrest zijn beide personen bereids op vrije voeten gesteld).

Nog heeft de Raad dezelfde Kamer, in de zitting van gisteren verworpen het beroep in cassatie, ingesteld door B. van Ulm en J. van Ulm, die bij arrest van het provinciaal hof in Zuid-Holland, van den 29 Januarij jl., schuldig verklaard zijn aan medeplichtigheid aan het verminken of uiterlijk schenden van zilveren nationale gangbare muntspacien, en deswege zijn veroordeeld tot geeseling, brandmerk met den strop om den hals, aan de galg vastgemaakt, en confinement gedurende 12 jaren en in de kosten.

— Uit 's Bosch schrijft men: „Wij vernemen, dat de Heer H. G. Clerckx in appel is gekomen van het tegen hem, door de arrond.-regtbank te dezer stede gevelde vonnis. Tevens vernemen

wij, dat het publiek ministerie insgelijks tegen dat vonnis hooger beroep aangezekend heeft."

«Niettegenstaande alle mogelijke aangewende pogingen en kosten, is een gedeelte der Singelkade, behorende tot de vesting's Hertogenbosch en dienende tot waterkeering voor de polders het Aertveld, Muntel en Vliet, bezweken. Een aantal reeds bebouwde en bezaaide landen, behalve hooi- en weilanden in genoemde polders, gelijken daardoor thans aan eene zee.

«Het Boschvelt en Maay staan daardoor, ten gevolge van den grooten waterslag aan meerder gevaar blootgesteld, en het is te vreezen, dat zij bij het ongunstige weder ook zullen bezwijken, ofschoon aldaar, om grootere rampen af te weren, noch moeite noch kosten gespaard worden."

— Door de Hollandsche ijzeren spoorweg-Maatschappij is een voorloopig tarief vastgesteld voor het overbrengen van tijdingen, door middel van den *elektro-magnetischen telegraaf*.

— Uit Zwolle schrijft men van den 16den:

«Er woont te Steenwijk zekere *Jannes de Vries*, die met de pen alle stukken zoo gelijkend namaakt, dat men ze volstrekt niet van de echte onderscheiden kan. Zoo heeft hij voor eenigen tijd nagemaakt een muntbillet, en het aan Z. M. den Koning opgezonden, alleen met het doel om te bewijzen, hoe nauwkeurig dezelve nagemaakt kunnen worden. Z. M. heeft dezen braven man daarvoor eene gratificatie gezonden van f 50.

«Te Steenwijk waren dezer dagen aan drie onderscheidene personen drie muntbilletten uitgegeven, welke alle drie valsch bevonden zijn, doch zoo nauwkeurig met de pen waren nagemaakt, dat ze van de echte bijna niet te onderscheiden zijn; ware er het watermerk in, welligt zouden zij langen tijd als echte zijn doorgegaan.

«Het ijverige kantongeregt aldaar meende gegrondte redenen te hebben om zekeren *J. de V....*, debitant der loterij te Steenwijkerwold, als den fabrikant te mogen verdenken; ten minste gisteren morgen, ten 5 ure, werd de genoemde debitant door de politie gearresteerd, als verdacht zich aan het namaken van muntbiljetten te hebben schuldig gemaakt.

«Te Deventer moet gisteren een valsch muntbillet ingewisseld zijn, van f 500 en de uitgever in arrest zijn genomen."

— President en Directeuren van de Nederlandsche Bank hebben bekend gemaakt, dat heeren commissarissen, na examinatie en approbatie van de balans, over het afgelopen boekjaar, verschenen den 31 Maart 1847, opgemaakt, het dividend, aan deelhebbers uit te keeren, hebben bepaald op *negentig* gulden per aandeel, zijnde het fonds van reserve verbleven op f 2,250,000.

— Aan de *Nederlandsche Stoompost* ontleene wij de volgende artikelen:

«Wij vernemen dat met 1 Mei aanstaande de zomerdienst op den Hollandschen ijzeren spoorweg zal beginnen.

«Voorloopig kunnen wij tevens berigten, dat tusschen Amsterdam en Haarlem vijf treinen zullen daargesteld worden, en wel van Amsterdam naar Haarlem ten 8, 11, 1, 4 $\frac{1}{2}$ en 8 $\frac{1}{4}$ ure, en van Haarlem naar Amsterdam ten 8 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{4}$, 2, 5 $\frac{1}{4}$ en 9 $\frac{3}{4}$ ure. Voorts vernemen wij dat na de aanstaande voltooiing des wegs van Amsterdam naar Rotterdam vier treinen daags zullen vertrekken, ten 8, 11, 4 $\frac{1}{2}$ en 8 $\frac{1}{4}$ ure, en van Rotterdam naar Amsterdam ten 7, 12, 3 en 7 $\frac{1}{2}$ ure. Van 's Hage naar Rotterdam zal zesmaal daags gelegenheid zijn, en wel ten 8, 10, 1, 4, 6 $\frac{1}{2}$ en 10 $\frac{1}{4}$ ure; van Rotterdam naar 's Hage ten 7, 9, 12, 3, 7 $\frac{1}{2}$ en 9 ure. (Deze opgave komt geheel overeen met het in onze Courant van 10 dezer voorloopig vermelde.)

«In de dagbladen wordt berigt, dat thans door den Koning, bij een besluit van 23 Maart jl., bepaaldelijk concessie zou zijn verleend voor den aanleg van den Noord-Hollandschen spoorweg. Wij zijn in het zekere onderrigt dat dit berigt onjuist is, en deze voor Noord-Holland zoo belangrijke zaak nog niet zoo ver gevorderd is. Er bestaat wel eene voorloopige overeenkomst, tusschen den Staatsraad, Gouverneur van Noord-Holland, en mr. *J. P. Taunay*, te Amsterdam, als vertegenwoordiger eener vereeniging van Fransche kapitalisten, onder goedkeuring des Konings gesloten, maar het is juist die goedkeuring, welke zwaarigheid moet hebben onderhouden, ten gevolge van bezwaren of vorderingen van de militaire genie, in verband staande met 's Lands defensie, en men vreesde dat, ten gevolge daarvan, de uitvoering van het werk achterwege zou moeten blijven. De beschikking des Konings, in dat berigt vermeld, opent echter het uitzigt dat dit niet het geval zal zijn, en van de nieuwe onderhandelingen, die ten gevolge daarvan zijn of zullen worden ingesteld, mag men eene betere uitkomst verwachten. Na den afloop daarvan zal echter eerst over den aanleg zelve en de aangevraagde concessie kunnen worden beslist."

— Dezer dagen is te 's Hage overleden Jhr. *Hugo Cornets de Groot*, ridder der orde van den Nederl. Leeuw en oud-resident op Java; een man, die door zijne verdiensten en zijn karakter zich de hoogachting en genegenheid van allen, die hem kenden, had verworven. Onder de vele diensten, aan handel en nijverheid, gedurende zijn bestuur in de Oost-Indiën, bewezen, behoort de, vooral door zijne zorgen, behoudene lading van het Britsche schip *de Sylph*, dat in het jaar 1835 bij Bintang op eene rots geslagen en van verschillende zijden door zeeroovers bestookt werd. De volharding en de moed van den Nederlandschen gezagvoerder redde niet alleen de rijke lading, maar het scheepsvolk van dood of slavernij; en die dienst werd in Singapore en in den hoofdzetel van Britsch Indie wel gewaardeerd: ten blijke daarvan werd den Heer *de Groot* een zilveren vaas met een treffend opschrift vereerd. In het jongst uitgekomen n°. van den *Moniteur des Indes* vindt men de den Nederlander zoo vereerende bijzonderheden deswege medegedeeld.

— Eerlang zal te 's Hage in het licht verschijnen eene geslachtslijst van het Doorluchtige Huis van *Oranje-Nassau* en Hoogst-deszelfs verwantschape Vorstelijke Huizen, opgedragen, met Hoogstderzelver vereerende toestemming, aan *H. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje*. Deze geslachtslijst, met de meeste nauwkeurigheid vervaardigd en zamengesteld door den Heer *J. Somon* alhier, en zich onderscheidende door eenvoudigheid en duidelijkheid, wordt met de meeste zorg door een onzer voornaamste steendrukkers gelithographieerd, en is versierd met de wapens der daarin vermelde Vorstelijke Huizen.

— Men meldt uit Leyden, den 17 dezer: «Heden nacht omstreeks half twaalf ure barstte alhier, ten huize van den hoeden- en pettenwinkelier *Barning*, in de Donkersteeg, welke ten elf ure met zijn gezin zich ter ruste had begeven, plotseling een zoo hevige brand uit, dat het volstrekt onmogelijk was dien te blusschen, en het huis in den tijd van een paar uren geheel was uitgebrand."

— Onder de gemeente Kuinre is Vrijdag avond brand ontstaan in eene boerenwoning, die geheel vernield werd. Het vee (61 stuks) is eene prooi der vlammen geworden; maar wat treuriger is, ook een aangenomen kind van 8 jaren kwam door het vuur om. Het huis was voor f 4000 verzekerd.

— Uit Werkendam schrijft men van den 19den:

«Heden nacht omstreeks 1 ure, ontstond alhier brand in de huizige bewoond bij *W. de Graaff*, met dat ongelukkig gevolg, dat 3 huizen gedeeltelijk eene prooi der vlammen zijn geworden, hoewel het grootste gedeelte der meubelen gered is. De oorzaak van den brand is onbekend. Nadere bijzonderheden zijn ons voor als nog niet bekend."

— De *Delftsche Courant* van gisteren, in tegenspraak met de *Schiedamsche Courant* van den 16 dezer, waaraan ook, in ons vorig nummer, het berigt wegens het overlijden van *Engeltje van der Vlies*, te Pynacker, ontleend was, zegt stellig te kunnen verzekeren, dat deze merkwaardige persoon nog leeft, en, hoewel verre van hare laatste verzwakking hersteld te zijn, zich echter iets beter bevindt.

UITNOODIGING aan de Bewoners van Noord-Brabant en deszelfs omstreken, vooral aan Landbouwers, en hen, die oude gebouwen afbreken.

In alle oorden van het beschaafd Europa legt men zich sedert enige jaren, en te regt, toe op de kennis der oude Landmunten. Deze zijn het toch alleen, die over sommige punten der nationale geschiedenis een helderder licht kunnen verspreiden, door de duistere plaatsen van eenige charters en rekeningen grootendeels op te helderen.

Het was dan ook om dit oogmerk te bereiken dat *TEYLER's* tweede Genootschap te Haarlem, voor enige jaren, eene prijsvraag uitschreef, waarin gesocht werd eene behoorlijke afbeelding en beschrijving van al onze Vaderlandsche Munten, vóór den jare 1576 geslagen (die meestal zonder jaartal voorkomen).

Na veeljarigen arbeid is het mij mogen gelukken, deze vraag ten genoegen der opgevers te beantwoorden en maak ik mij gereed om de afbeeldingen der verzamelde munten (van onze gezamentlijke Hertogen, Graven, Heeren en Steden bijna duizend in getal) in plaat te brengen, eenen aanvang makende in de 1ste Aflevering met de munten der Graven en Hertogen van Gelderland, waarop in de 2de die der Heeren en Steden van dat gewest zullen volgen.

Het is mij echter, nadat aan de zaak door de bekrooning van mijn werk meerdere openbaarheid is gegeven, door verschillende mededeelingen, gebleken dat ik nog niet alle vroeger in ons Vaderland bestaan hebbende munten konde opsporen, hoewel ik toch thans reeds uit niet minder dan vier-en-dertig verzamelingen munten heb bijeengebragt en afgeteekend. — En hoe vele stukken, wier vroeger aanwezen niet uit verloren gegane Muntcharters of rekeningen te bewijzen is, kunnen er nog niet in huisgezuinen schuilen, waar men soms niet weet van hoe veel aanbelang deze stukjes of stukken soms zijn voor den beoefenaar der Vaderlandsche Muntkunde?

Zeer klein van omvang, ja nietig zijn de muntjes der eerste Graven en Hertogen, alsmede de oudste muntjes der Heeren en Steden (gelijk zulks trouwens in de Middeleeuwen algemeen het geval was). Die oudste muntjes zijn veelal niet grooter dan ons stuiverje, en wanneer ze later de grootte van het dubbeltje of het oude vijfje bereiken, is het zilver doorgaans van zulk een slecht gehalte, dat

de zilversmid het niet der moeite waardig acht zoodanig een stukje aan te koop. — De landbouwer of handwerksman dus, die, bij het omwerken der aarde of bij het afbreken van gebouwen, zulk een muntje vindt, niets voor hetzelfde kunnende bedingen, werpt het van zich, en echter zouden mij zulke stukjes (ook wel van beter zilver, en daaronder de grootere munten, die eerst na de ontdekking van Amerika, toen het zilver overvloediger werd, te voorschijn kwamen) bij mijne onderneming soms van groote dienst kunnen zijn. De omschriften der kleinere muntjes zijn bijkans altijd met de oud Duitsche of zoogenaamde Gothische letter gesteld. Bij de oudste Graven en Hertogen leest men rondom het kopje of den leeuw . . . doch waartoe beschreven wat alleen het geoeft oog kan lezen, terwijl toch ook muntjes en munten van alle provinciën uit mijn tijdvak mij van veel dienst kunnen zijn.

Ik noodig dan mijne Noord-Brabandsche Landgehoorten en de bewoners van Noord-Brabands omstreken uit om de goedheid te hebben, indien zij bezitters zijn of toevallig worden van muntjes welke zij slechts gissen, dat tot mijn plan behooren, dezelve liefst zoo spoedig mogelijk, met opgave van den prijs (of wel ter afteekening en beschrijving indien men ze niet wil afstaan) onder mijn adres te doen toekomen aan den Heer Uitgever van dit Dagblad of wel aan de HH. J. J. LOKK of O. D. J. BAGELAAR te Breda, H. PALIER of C. P. HERMANS te 's Hertogenbosch, J. VERVELD te Eindhoven, G. D. J. SCHOTEL te Tilburg, M. C. VAN HOUTEN te Bergeijk, B. GLASIUS te Geertruidenberg, R. PEUX te Eindhoven, A. C. SMOOK te Eindhoven of J. P. van der Heijden, die wij vertrouwen dat wel de goedheid zullen willen hebben de aan mij te zenden munten in ontvangst te nemen.

LEIDEN, 19. Maart 1847.

P. O. VAN DER CHILJS,
Buitengewoon-Hoogleeraar en Directeur van
het Munt- en Penningkabinet.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 19 April.

TARWE en ROGGE tot verhoogde koersen bij partij verkocht. TARWE. In Entr.: 126 fl. b. Pools. f 500; 129 fl. nieuwe Emders zeil. f 515. In Cons.: 125, 128 fl. b. Pools. f 500, 515; 120 fl. dito f 495; 127 fl. nieuwe Vries. f 482; 125 fl. blaauwp. dito f 445; 126 fl. nieuwe Gron. f 485; 129 fl. dito zeilende f 500.

ROGGE. In Entr.: 117, 119 fl. Petersb. f 380, 388; 118, 120 fl. Odessa f 375, 385; 126 fl. Amerik. f 412; 124 fl. Turks. f 373; 122 fl. nieuwe Stettin f 393. In Cons.: 118, 119, 122 fl. nieuwe Inlands. f 371, 375, 388; 123 fl. dito f 391 a/Zaan.

GARST tot hooger prijzen met goeden handel; in Entr.: 110 fl. nieuwe Deens. f 310. In Cons.: 106, 107 fl. nieuwe Vriessche Winter f 277, 280; 110 fl. Oldamm. dito f 295.

HAVER tot verhoogde koersen bij partij verkocht; in Entr. 77 fl. nieuwe dikke f 175. In Cons.: 70, 77 fl. dito f 172, 178; 72 fl. nieuwe Norder f 170.

BOEKWEIT hooger verkocht; 118 fl. nieuwe Holsteins. f 288; 117 fl. Oost Vries. f 265; 117 fl. Gron. Veen f 267; 118 fl. oude Fransche f 250.

KOOLZAAD dadelijk en op het Voorjaar hooger verkocht; op het Najaar flauw; verkocht: Cromhorn 67 P. vl.; op 9 vaten Olie dadelijk en in April 70 P. vl.; Aug., Oct. en Nov. 65 P. vl.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 20. APRIL 1847.

Het Nederl. Mudd Tarwe	Van f 14,50 tot f 16,25
Het dito dito Rogge	„ „ 13,25 „ 13,60
Het dito dito Boekweit	„ „ 9,30 „ 9,50
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	„ „ 0,23
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	„ „ 0,23
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	„ „ 0,36 1/2
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	„ „ 0,48
Een Nederl. pond Tarwe meel	„ „ 0,46
Een dito pond grof Tarwe-meel	„ „ 0,23
Een dito pond Boter	„ „ 0,80
Zaad-Aardappelen (Vat of Mudd)	„ „ 4,95
Het 1000 Eiken Telhout	„ „ 2,80
Het 1000 Doot Hout	„ „ 2,30
Het ar Spaanders	„ „ 2,95
Het Struiken	„ „ 3,50
De 400 Mutsaard	„ „ 3,10

201ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

- 17e Trekking. Nos. 8897; een prijs van f 10.000.
18e — Nos. 1847, 16227, 3420, ieder f 1000.
19e — — — — — Geene.
20e — — — — — No. 3217, f 1500.

Ter AMSTERDAMSCH BEURS van gisteren (20 April) waren genoteerd: Ned. 2 1/2 pCt. 88 1/2; 3 pCt. 70 3/4; 4 pCt. 90 1/2; Amort.-Syndak. 3 1/2 pCt. 88; Handelsr. 172 7/8; O. Ind. Leening 4 pCt. 90 1/2; Aand. Rijn-Spaarweg. 105; Spanje Onbep. St. 18 1/4; 3 pCt. 37 1/4; 3 pCt. Binnenl. a 6 m. 30 7/16; Ardoin Coupón. 105 7/8; Portugalen 3 pCt. te Londen 38 1/4; 4 pCt. 37 5/8; Binnenl. 5 pCt. 33 1/2; Rusland 5 pCt. 105; Id. 1828—29 104 1/4; Certif. 1831—33 97 7/8; 4 pCt. bij Hope 88 1/2; Id. bij Stiegl. 88 1/2; Oostenrijk Metall. 104; Id. 2 1/2 pCt. 54 1/4; Brazilie 86 3/4; Peru 23 1/16; Mexiko 19 7/8.

Advertentiën.

* * GETROUWD.

P. C. VAN TOOREN,

en

J. MOLEGRAAF.

Breda, 19. April 1847.

Deze dient tot Algemeene Kennisgeving zoo binnen als buiten deze Stad.

* * Heden overleed in den ouderdom van 93 jaren de Hoog- Welgeboren Heer MENNO LOUIS VAN COEHOORN VAN HOUWERDA.

LEUW, den 26. April 1847.

ALGEMEENE POSTWAGEN-ONDERNEMING VAN GEND & LOOS.

De Ondernemers hebben de eer te berigten, dat, te beginnen met 15 APRIL en vervolgens gedurende de ZOMERMAANDEN tot 15 OCTOBER, hunne DILIGENCE naar Amsterdam, over den Moerdijk, Dordt, Rotterdam, Delft, 's Hage en Haarlem, weder zal vertrekken van BREDA 's namiddags 2 UUR; alsmede dat hunne Diligence van Utrecht naar Antwerpen, van BREDA 's namiddags ten 3 1/4 URE zal afrijden.

ROTTERDAM & LONDEN.

Voor GOEDEREN en VEE.

De Snelvarende Stoomschepen.

RANGER, Kapitein GEO. PEARSON,
RAPID, „ W. H. SMITH,

Vertrekken geregeld Beurtelings elke Week des WOENSDAGS van LONDEN en des ZATURDAGS van ROTTERDAM.

Gemelde Stoomschepen lossen te Londen, hunne Lading aan Brewers Quay en is de Vracht voor BOTER bepaald op 17 Cents per achtste, zonder meer.

Adres ten Kantore van PHs. VAN OMMEREN.

* * K. H. BODE, Notaris te Princenhage, zal, op Dingsdag en Woensdag den 28. April 1847, te beginnen voormiddags ten 10 uur, publiek ten Sterfhuize van den WelEdele Heer Medecinae Doctor J. VAN DEN EYNDEN, te Princenhage, VERKOOPEN:

Een zeer netten INBOEDEL, bestaande in: Moderne Meubelen, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Porselein-, Glas-, Geleij- en Aardewerk, Keukengerief, Verlakt Goed, Koffij- en Thee-Serviesen, Beddendekens, Linnen en Pellen, Mangel, IJzeren Kist, Koper-, IJzer- en Tin-Keukengerief, 1 Bruin Paard, Chais, Karretje, Tuigen, Gouden- en Zilverwerken, Chirurgicale Instrumenten, bijna allen nieuw en van de laatste uitvindingen, Genees- en Heelkundige Boekwerken enz., alles breeder bij Biljetten omhreven.

Bij deze wordt een iegelijk opgeroepen, die iets, hetzij Boekwerken of andere Voorwerpen onder zich heeft, of iets aan dezen BOEDEL verschuldigd is, of ook iets van denzelve te vorderen mogt hebben, daarvan terug- of opgave te doen ten Kantore van den gemelden Notaris te Princenhage, voor of op 26. April 1847.

Bij den Boekhandelaar J. J. TIJL te Zwolle, is uitgegeven en wordt aan de aandacht van Genees- en Vee-artsenijkundigen bij voortduring aanbevolen het zaakrijke, over dat belangrijke onderwerp handelende geschrift:

DE ZIEKTEN ONZER HUISDIEREN WELKE OP DEN MENSCH KUNNEN OVERGAAN,

ALS ZOODANIG VERGELIJKEND BESCHREVEN DOOR

JACOB LEVIN, Med. et Chir. Doct.

Naar zijne, door de Medische Faculteit te Berlijn bekroonde Prijsverhandeling. In het Hollandsch bewerkt door

J. JENNES, Rijks Veearts van de eerste Klasse te Zwolle. Prijs f 2. 40.

Opgedragen aan den Heer Dr. A. NUMAN, Directeur en Hoogleeraar van 's Rijks Veeartsenijsschool te Utrecht.

Recens. in VAN DEEN's Nieuw Archief voor Binnen- en Buitenlandsche Geneesk. 2de jaarg. 2de stuk: »Begroet dit werk met genoegen, als het resultaat van de meer en meer zich vestigende overtuiging van het nut, dat er voor de Genees- en Veterinairkunde, uit de beoefening van het onderling verband dezer beide zuster-wetenschappen moet voortvloeijen. Het Geschrift handelt over den KWADEN DROES, HET MILTVUUR, HET MOND- EN KLAUW-ZEER, OVER DE KOEPOKKEN, DE MOK, DE SCHAAPSPOKKEN (Bijvoegsel van den Vertaler), DE SCHURFT en HONDSDOLHEID, en geeft van deze onderscheidene ziekten de functionele en anatomische verschijnselen, zoowel bij dieren als bij den mensch, het besmettend vermogen, de vergelijkende symptomatologie en therapie op; terwijl ten slotte wordt opgemerkt, dat door belangrijke bijvoegselen en aanmerkingen op bijna elke bladzijde, de Heer JENNES dit geschrift in der daad tot een oorspronkelijk werk heeft verheven, enz.